

Vyjádření TIČR k problematice hromosvodů

Redakce časopisu Elektro zveřejnila v Elektu 2/2013 na str. 53 doslovné znění oznámení Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ) ze dne 8. 11. 2012, které vyšlo ve věstníku ÚNMZ 1/2013. V něm se mj. hovoří o problematice posuzování hromosvodu takto:

...V ustanovení § 36 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 268/2009 Sb. je stanoven požadavek zřítit ochranu před bleskem pro specifikované případy uvedené pod písmeny a) až f), pro které musí být proveden výpočet řízení rizika podle normových hodnot k výběru nejvhodnějších ochranných opatření stavby. Jedná se o normy z řady ČSN EN 62 305-1 až -4.

...Na základě stanoviska subkomise Ochrana před bleskem při Technické normalizační komisi 97 ze dne 27. 7. 2012 není dosaženo francouzskou národní normou NF C 17-102, potažmo slovenskou technickou normou STN 34 1391 stejných nebo vyšších technických parametrů, jako kdyby se postupovalo dle českých technických norem ČSN EN 62305-1 až -4.

...Národní francouzská a slovenská norma nebyly převzaty do soustavy ČSN, nejsou harmonizovanými normami a nelze je v případě odkazu na normové hodnoty používat pro účely vyhlášky č. 268/2009 Sb.

...Při posuzování hromosvodu se nepoužije zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky. Po dokončení montáže komponentů je hromosvod dle vyhlášky č. 73/2010 Sb., o stanovení vyhrazených elektrických technických zařízení, jejich zařazení do tříd a skupin a o bližších podmínkách jejich bezpečnosti, vyhrazeným technickým zařízením.

Na toto oznámení ÚNMZ reagovala Technická inspekce České republiky (TIČR) svým vyjádřením z 28. ledna 2013, jehož zkrácenou verzi uvádíme v dalším textu (plné znění je uvedeno na: <http://www.iti.cz/tabid/111/Default.aspx>).

Vyjádření Technické inspekce České republiky k problematice hromosvodů

1. Výkonu dozoru Technické inspekce České republiky podléhají pouze zařízení určená na ochranu před účinky atmosférické a statické elektřiny, pokud jsou součástí zařízení uvedených ve skupinách A až D. V těchto případech **podává odborná a závazná stanoviska.**

2. Ze zákona č. 174/1968 Sb. § 6a (1) a) vyplývá, že podává odborná a závazná stanoviska o tom, zda jsou při projektování, konstrukci, výrobě, montáži, provozu, obsluze, opravách, údržbě a revizi vyhraze-

ných technických zařízení splněny požadavky bezpečnosti technických zařízení.

3. V případě projektování zařízení určených na ochranu účinků atmosférické a statické elektřiny, pokud jsou součástí zařízení uvedených ve skupinách A až D, vydává odborné a závazné stanovisko jen v případech, že je o toto stanovisko požádáno.

4. **Zodpovědnost** za to, že byl vypracován projekt v souladu s platnými právními předpisy a že navržené zařízení na ochranu účinků atmosférické a statické elektřiny splňuje požadavky kladené na tato zařízení, **nese v plné míře projektant.** Tuto oblast řeší zákon č. 183/2006 Sb. v § 159 (stavební zákon).

Náležitosti vlastní projektové dokumentace následně řeší vyhláška č. 499/2006 Sb. v příloze č. 2, článek 3.7.3 Bleskosvody.

5. **Montážní organizace zodpovídá za provedení montáže v souladu s projektem a splnění požadavků legislativy tak, jak je uvedeno ve stavebním zákonu.**

6. **Státní odborný dozor ověřuje, zda montáž byla provedena podle projektové dokumentace.**

7) V § 3 vyhlášky č. 268/2009 Sb. je mimo jiné definován pojem **normová hodnota** takto: „normovou hodnotou konkrétní technický požadavek, zejména limitní hodnota, návrhová metoda, národně stanovené parametry, technické vlastnosti stavebních konstrukcí a technických zařízení, obsažený v příslušné české technické normě, jehož dodržení se považuje za splnění požadavků konkrétního ustanovení této vyhlášky“. **Vyhláška č. 268/2009 Sb. stanovuje konkrétní požadavek v § 36 odst. 1, 2 a 3, kde je uvedeno:**

1) Ochrana před bleskem se musí zřizovat na stavbách a zařízeních tam, kde by blesk mohl způsobit:

- a) ohrožení života nebo zdraví osob, zejména ve stavbě pro bydlení, stavbě s vnitřním shromažďovacím prostorem, stavbě pro obchod, zdravotnictví a školství, stavbě ubytovacích zařízení nebo stavbě pro větší počet zvířat,
- b) poruchu s rozsáhlými důsledky na veřejných službách, zejména v elektrárně, plynárně, vodárně, budově pro spojová zařízení a nádraží,
- c) výbuch zejména ve výrobně a skladu výbušných a hořlavých hmot, kapalin a plynů,
- d) škody na kulturním dědictví, popřípadě jiných hodnotách, zejména

v obrazárně, knihovně, archivu, muzeu, budově, která je kulturní památkou,

e) přenesení požáru stavby na sousední stavby, které podle písmen a) až d) musí být před bleskem chráněny,

f) ohrožení stavby, u které je zvýšené nebezpečí zásahu bleskem v důsledku jejího umístění na návrší nebo vyčnívá-li nad okolí, zejména u továrního komína, věže, rozhledny a výštlací věže.

2) Pro stavby uvedené v odstavci 1 musí být proveden výpočet řízení rizika podle normových hodnot k výběru nejvhodnějších ochranných opatření stavby.

3) Pro uzemnění systému ochrany před bleskem se u staveb zřizuje přednostně základový zemnič.

8. Ze stanoviska vydaného ve věstníku ÚNMZ dále mimo jiné vyplývá, že ČSN nejsou považovány za právní předpisy a není stanovena obecná povinnost jejich dodržování. Takováto povinnost však může vyplynout z jiného právního aktu, např. odkazem na ČSN v právním předpisu.

9. Z výše uvedeného textu vyhlášky (pozn. red.: vyhlášky 268/2009 Sb.) vyplývá, že podle odstavce 2 **musí být proveden výpočet řízení rizika podle normových hodnot** – tedy ČSN, a to v případech stanovených v odstavci 1. Tím je splněn požadavek definovaný touto vyhláškou.

10. Rovněž je zřejmé, že požadavek vyhlášky se vztahuje pouze na výpočet řízení rizika podle ČSN. Za výběr nejvhodnějších ochranných opatření stavby odpovídá projektant, který v případě, že návrh obsahuje jiné systémy, než jsou uvedeny v příslušné ČSN, musí prokázat, že navržený systém zabezpečuje minimálně stejný stupeň bezpečnosti, než jaký je uveden v normách ČSN.

11. Technická inspekce České republiky není známo, že by některým z právních předpisů bylo zakázáno montovat a následně užívat i jiné systémy, než jaké jsou uvedeny v ČSN EN 62305-1 až -4. Technická inspekce České republiky však upozorňuje, že pro posouzení bezpečnosti instalované ochrany vyžaduje schválenou projektovou dokumentaci a pokud splňuje podmínku vyhlášky č. 268/2009 Sb. konkrétně § 36 odst. 1, je nutné předložit výpočet řízení rizika podle normových hodnot ČSN a zhodnocení, zda navrhované zařízení splňuje požadavky na bezpečnost na minimálně stejné úrovni jako systém navržený podle ČSN.

Pokud jste si pozorně přečetli vyjádření ÚNMZ v Elektraru 2/2013 a výše uvedené stanovisko TIČR, a přesto vám z toho není zcela jasné „co tím chtěl básník říci“, nic si z toho nedělejte, nejste sami. Úřední řeč je už taková. Zjednodušeně řečeno, jádrem těchto dvou prohlášení je rozdílný pohled na otázku legitimity instalace aktivních hromosvodů (ESE) v ČR. ÚNMZ jednoznačně zastává názor, že aktivní hromosvody nesplňují požadavky platného souboru norem pro ochra-

nu před bleskem ČSN EN 62 305, a tedy nejsou u nás přípustné. TIČR „mezi řádky“ říká, že to možné je, neboť to žádný právní předpis nezakazuje, resp. protože mj. není stanovena obecná povinnost dodržování ČSN.

Do příštího čísla Elektraru 4/2013 (vyjde 4. dubna 2013) jsme zařadili názor třetí strany, nezávislého odborníka, který se vyjádří k těmto dvěma již zveřejněným stanoviskům.

(red. Elektro)

zprávy

Elektrotechnický svaz český – Komora revizních techniků pořádá ...

Aktiv revizních techniků ART 2013

Termín: 17. dubna 2013

Místo: Konferenční centrum Sázava, Chemická 952, Praha 4

Tradiční aktiv revizních techniků k aktuálním otázkám z oblasti legislativních předpisů a technických norem týkajících se především provádění revizí elektrických zařízení.

Odborný garant: Miloš Černý, viceprezident EŠČ, kancléř Komory revizních techniků EŠČ
Organizační garant: Ing. Jaroslav Ďoubalík, výkonný tajemník EŠČ

Podrobné informace lze nalézt na webových stránkách EŠČ:

<http://www.elektrosvaz.cz>

Vzdělávací agentura UNIT pořádá ...

Revize elektrických spotřebičů v praxi

Termín	Místo
16. dubna 2013	Pardubice, DK Dukla
23. dubna 2013	Beroun, hotel Grand

Seminář je určen pro všechny, kteří se zabývají nebo budou zabývat revizemi elektrických spotřebičů. Především pracovníkům pověřeným v organizacích prováděním revizí elektrických spotřebičů, dále opravářům a servisním technikům elektrických spotřebičů a svařovacími zařízeními.

<http://www.unit.cz>

Candela 2013

Termín: 28. března 2013

Místo: Hotel DAP Praha

Druhý ročník odborné konference Candela 2013, pořádané společností B. I. D. services, s. r. o., představí nejaktuálnější trendy v osvětlení, jak interiéru, tak i exteriéru. Cílem konference je prezentovat a analyzovat nejmodernější poznatky a trendy v oblasti osvětlení a osvětlovací techniky.

Hlavní témata konference:

- nové trendy a technologie v osvětlení interiéru a exteriéru,
- regulace a řízení světelných zdrojů,
- průmyslové osvětlení,
- veřejné osvětlení,
- nové světelné zdroje pro veřejné osvětlení,
- osvětlení komunikací, památek a veřejných prostor,
- úspory energií.

<http://www.bids.cz>

EMPARRO

SIMPLY THE BEST

NEJNOVĚJŠÍ GENERACE
1-FÁZOVÝCH SPÍNANÝCH ZDROJŮ



- účinnost až 95 %
- Power Boost – po dobu 4 sekund až 150 % výkonu
- kovové pouzdro pro optimální EMC vlastnosti
- bez omezení výkonu od -25 do +60 °C
- velmi malá zástavbová šířka
- dlouhý překlenovací čas při výpadcích sítě

AMPER
2013

EMPARRO na veletrhu AMPER 2013
19. – 22. března 2013
stánky V081, P010 a F085

MURR
ELEKTRONIK

stay connected

www.murrelektronik.cz